

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Pačejov, okres Klatovy

Pačejov čp. 93, 341 01 Horažďovice

Identifikátor školy: 600 068 081

Termín konání inspekce: 3. a 9. června 2004

Čj.:	d6-1052/04-1007
Signatura:	kd2ax126

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Dvoutřídní předškolní zařízení je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací, která sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Zřizovatelem je Obec Pačejov, se sídlem Pačejov 199, 341 01 Horažďovice. Výchovně-vzdělávací činnost je realizována dle doporučeného Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (Č.j. 14 132/01-22, vydalo MŠMT, květen 2001). Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku od 2,5 do 7 let včetně dětí s odkladem školní docházky. Stanovená kapacita školy (60) naplněna není. Ve školním roce 2003/2004 je přijato celkem 37 dětí, z toho 2 jsou přijaty na nepravidelnou docházku (5 dnů v měsíci). Do předškolního zařízení dojíždějí děti celkem z 9 obcí.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V tomto školním roce realizují výchovně-vzdělávací činnosti tři pedagogické pracovnice včetně ředitelky (dvě z nich jsou zaměstnány na plný pracovní úvazek, jedna na pracovní úvazek 0,5). Jejich přímá výchovná činnost je stanovena tak, aby byla dětem zajištěna adekvátní péče. Všechny splňují podmínky předepsané odborné a pedagogické způsobilosti.

Předškolní zařízení nemá vypracovaný „Organizační řád“, který by určoval organizační členění, kompetence jednotlivých zaměstnanců atd. Organizace provozu předškolního zařízení je stanovena ve „Vnitřním“ a „Školním“ řádu včetně vymezení práv a povinností rodičů. V některých bodech se však tyto dokumenty zbytečně dublují. V dokumentu „Organizace dne v mateřské škole“ je nevhodně určeno pevné časové rozložení jednotlivých výchovně-vzdělávacích činností a doby podávání oběda.

Styl vedení zaměstnanců se zaměřuje na vytváření dobrých vztahů na pracovišti. Pracovní náplně všech jsou stanoveny. Jejich plnění ověřuje ředitelka prostřednictvím kontroly. Kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu zjišťuje dostatečně četnou hospitační činností. Přestože jsou plánované cíle hospitační obsáhlé, nezaměřují se na metody a formy práce a na kontrolu naplňování školního vzdělávacího programu. Ze zápisů není patrné výraznější metodické vedení učitelek. Způsob hodnocení jejich práce má tak formu spíše stimulační, nikoliv hodnotící. Ředitelka pravidelně svolává pedagogické rady, z jejichž zápisů již lze metodické vedení vysledovat.

Další vzdělávání probíhá pravidelně. Témata seminářů se většinou vztahují k obohacení pedagogického procesu, metod a forem odborné práce. Pro potřeby samostudia je učitelská knihovna přiměřeně vybavena odbornou literaturou.

Oblast hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců i činnosti školy je zpracována v analýze školního roku. Je podrobná, vypovídající, postrádá však hlubší zaměření na úroveň pedagogického procesu a kvalitu odborné práce učitelek.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem umožňují personální podmínky realizovat zvolený vzdělávací program na dobré úrovni i přes nedostatky, které lze napravit.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Předškolní zařízení sídlí v samostatné budově, v klidné části obce. V původní vile jsou prostory přizpůsobené provozu školní jídelny a na ní navazují dva přistavěné pavilony. Tím získala mateřská škola optimální prostory pro realizaci výchovně-vzdělávacích činností. Obě třídy jsou rozděleny na část s pracovními stolky a dvě herny s kobercem. Ke každé bezprostředně přiléhá sociální zařízení a šatny dětí. Nábytek je funkční a některé hrací koutky obsahují nové prvky. Skřínky na pomůcky jsou většinou nízké, snadno přístupné. Pouze velikost stolků a židlíček ve třídě 5 – 6letých dětí neodpovídá současným antropometrickým požadavkům. Školu obklopuje rozlehlá zahrada vyznačující se přirozeně členitým terénem a zastíněním. Tím jsou dětem vytvořeny příznivé podmínky pro jejich relaxační a rekreační činnosti.

V nabídce stavebnic, výtvarných materiálů, hraček i dalších učebních pomůcek převládá dobrá úroveň. Jejich množství je dostačující a odpovídá počtu zapsaných dětí. Vybavení audiovizuální technikou je přiměřené současným potřebám. V průběhu inspekce bylo vybavení školy adekvátně využíváno.

Oblasti materiálně-technických podmínek věnuje ředitelka pozornost. Každoročně předkládá zřizovateli písemné požadavky, které jsou naplňovány dle finančních možností.

Úroveň materiálně-technických podmínek je dobrá a umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program

Mateřská škola si v souladu s doporučeným Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání zpracovala školní vzdělávací program s názvem „Jak jde rok“, ve kterém specifikuje hlavní cíle, filozofii a podmínky vzdělávání. Pedagogické záměry jsou deklarovány prostřednictvím tematických okruhů, které jsou následně rozpracovávány ve třídních programech.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

V mateřské škole je vedena povinná dokumentace (Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy, Evidenční listy pro děti v mateřské škole, přehled o docházce) včetně dokumentace prokazující naplňování výchovně-vzdělávacího programu (Přehled výchovné práce, třídní programy, týdenní plány). Zjištěné drobné nedostatky byly v průběhu inspekce odstraněny.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy v mateřské škole.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu probíhá částečně v průběhu pedagogických rad. Analýze pedagogického procesu a jeho výsledků i vyvozování odpovídajících závěrů se v současné době pedagogické pracovnice teprve učí a její efektivitu si postupně ověřují v praxi.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je v současné podobě účinný částečně.

Organizace výchovně-vzdělávacích činností nerespektuje z psychohygienického hlediska doporučený Rámcový program pro předškolní vzdělávání. Prostor pro hry a spontánní aktivity je nepřiměřeně krátký. Velká většina dětí přichází do mateřské školy mezi 7,15 a 8,00 hod. a není jim pak umožněno dostatečně si pohrát. Dle vnitřního dokumentu „Organizace dne v MŠ“ mají učitelky povinnost tyto aktivity v 8,15 hod. ukončit. Toto neefektivní řešení bylo realizováno i v průběhu inspekční činnosti. Neúměrná délka je naopak věnována didakticky řízeným činnostem a vzhledem k brzkému podávání oběda (11,15 hod.) je krácen i pobyt dětí venku.

Informační systém vůči rodičům je, i přes ztíženou situaci, funkční. Omezený denní styk s nimi (z důvodu dojíždění většiny dětí) je řešen aktuálním písemným stykem, schůzkami, besídkami apod.

V současné době organizace výchovně-vzdělávací práce neodpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Získaná odborná a pedagogická způsobilost všech pedagogických pracovníků je doplňována dalším vzděláváním. V průběhu inspekce byla aplikace získaných poznatků do praxe patrná pouze částečně. U učitelek zatím převažuje nejistota pramenící ze změn, ke kterým dochází v souvislosti s doporučeným Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání.

Spontánní činnosti

V důsledku nevhodně stanovené organizace výchovně-vzdělávacích činností nebylo možné objektivně posoudit průběh spontánních činností.

Řízené činnosti

Při inspekci byly pozorovány řízené činnosti v obou třídách. Jejich plánování je pravidelné a vychází z třídních programů. Nedostatkem je nadměrná orientace na cíle a úkoly, na úkor bližšího rozšíření obsahu a činností. Tím došlo k tomu, že zejména ve 2. třídě bylo zařazeno neadekvátní množství aktivit. Tato skutečnost pak negativně ovlivňovala jejich délku a celkový průběh. Souhrnně byly sledované aktivity vhodně propojeny s přímou zkušeností a dřívějšími zážitky. Chybělo však navození takových situací, při kterých by si děti uvědomovaly smysl toho, co a proč se učí. Organizace byla volena přiměřeně, učitelky využily všechny eventuality (frontální, skupinovou i individuální). Použité metody a formy práce vedly k získávání dovedností vlastní zkušeností. Minimální důraz však byl kladen na posilování prožitku úspěchu a hodnocení dítěte ve vztahu k jeho individuálním schopnostem, přestože to vzniklé situace nabízely. Z hlediska psychohygieny byla nepatřičná délka řízených činností, která celkově (včetně pohybových aktivit) přesahovala 60 minut. Toto neodpovídá možnostem dětí předškolního věku. Přestože verbální projev učitelek byl příjemný, vyznačoval se převahou nad projevy dětí. Ty dostávaly minimálně příležitosti k samostatnému slovnímu vyjádření, které bylo navíc omezováno nevhodně volenými otázkami.

Celkově byla úroveň řízených činností hodnocena jako dobrá (práce učitelek není nahodilá a mají snahu ji promýšlet), ale jejich kvalitu je nutné změnou pedagogického stylu zlepšit.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V obou třídách byly sledovány řízené pohybové aktivity (ranní cvičení), při kterých děti prokazovaly, že zvládají základní pohybové dovednosti včetně schopnosti vědomě napodobit pohyb podle vzoru. Při zacházení s pomůckami, s grafickým a výtvarným materiálem byl patrný i velmi dobrý rozvoj jemné motoriky (zejména ve třídě mladší věkové skupiny, kdy výborným způsobem zvládly práci s vodovými barvami). Výtvarný projev těchto malých dětí byl na vysoké úrovni a vyznačoval se originalitou jednotlivých výtvorů. Přestože je konec školního roku, není u některých 5 – 6letých dětí doposud fixováno správné držení tužky. Zdvořilostní návyky jsou průběžně upevňovány a děti je uplatňují. Vzhledem k poměrně dominantní roli učitelek je však potlačováno jejich autonomní chování a přirozená samostatnost. Toto ovlivňuje i výraznější rozvoj řečových dovedností i myšlenkových operací.

Na základě posouzení výše uvedených skutečností byly průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce celkově hodnoceny dobře.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji uvedenými ve zřizovací listině.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Mateřské školy Pačejov, okres Klatovy vydaná Obcí Pačejov dne 23. října 2002 pod č.j. 348/02 s účinností od 1. ledna 2003
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o změně zařazení Mateřské školy Pačejov, okres Klatovy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. ŠMS/2725/02 ze dne 3. prosince 2002 s účinností od 1. ledna 2003
3. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 k 30. září 2003
4. Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti všech pedagogických pracovníků
5. Jmenování do funkce bez č.j. ze dne 28. ledna 2003 s platností od 26. listopadu 2002
6. Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy – platné pro školní rok 2003/2004
7. Přehled docházky dětí za měsíc září 2003 – červen 2004 – obě třídy
8. Evidenční listy dětí – platné pro školní rok 2003/2004
9. Přehled výchovné práce – školní rok 2003/2004 – obě třídy
10. Školní vzdělávací program „Jak jde rok“ – platný pro školní rok 2003/2004
11. Výroční zpráva za školní rok 2002/2003
12. Přehled dalšího vzdělávání učitelek – rok 2003, 2004
13. „Školní řád“ a „Vnitřní řád mateřské školy“ – s účinností od 1. září 2003
14. Zápisy z provozních porad - školní rok 2002/2003, 2003/2004
15. Zápisy z hospitační činnosti - školní rok 2002/2003, 2003/2004
16. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Personální podmínky mateřské školy jsou dobré a umožňují realizovat výchovně-vzdělávací práci. Organizační zajištění jednotlivých činností v průběhu dne však neodpovídá potřebám a možnostem dětí, protože převažují činnosti didakticky řízené. Dětem je tak ubírán prostor a čas pro spontánní hru. Průběžnému zvyšování odborného růstu učitelek je věnována přiměřená pozornost. Schází ovšem intenzivnější aplikace získaných poznatků do praxe, průběžně ověřovaná hospitační činnosti.

Předškolní zařízení má v současné době nadstandardní prostory. Dobré vybavení hračkami, pomůckami, náradím a náčiním odpovídá počtu dětí a umožňuje realizovat školní vzdělávací program.

Mateřská škola poskytuje dětem systematické předškolní vzdělávání včetně přípravy na školní docházku. Pedagogický proces však zůstává orientován na rutinní metodické postupy, bez výraznějších progresivních a inovačních prvků. Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce pozitivně ovlivnilo klidné ovzduší mateřské školy a využívání bohatého množství pomůcek. Negativní zjištění se týkala zejména převahy verbálních metod a didaktismu. Slabá místa byla zaznamenána rovněž v oblasti psychohygieny (tj. již výše uvedená nepřiměřená délka řízených činností a neúměrné množství impulsů směřujících od učitelky k dětem).

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Eva Brabcová	Brabcová v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Jarmila Horová
Vlasta Lepší

V Rokycanech dne 21. června 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. 6. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Věra Chlanová, ředitelka	Věra Chlanová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Fr. Kotyzy 1026, 337 01 Rokycany. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-07-07	d6-1052/04-1007
Zřizovatel	2004-07-07	d6-1052/04-1007
Obec s rozšířenou působností	2004-07-07	d6-1052/04-1007

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.